

Til lovforslag nr. L 153. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 24. april 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v.

(Sammenlægning af de statslige bevillinger til beskæftigelsesprojekter og løntilskud, anvendelse af det kommunale pligtbeløb m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Arbejdsgiverforening,
Landsforeningen for beskæftigelseskonsulenter og
Landsorganisationen i Danmark.

Der er af arbejdsministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til bemærkningerne.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Venstresocialisternes medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) stemmer for de ændringsforslag, der er stillet af arbejdsministeren, og vil redegøre for sin stilling til ændringsforslag nr. 4 og 5 ved 2. behandling og til lovforslaget. Mindretallet ønsker lovforslaget henvist til fornyet udvalgsbehandling efter 2. behandling.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Mindretallet var ved 1. behandling af lovforslaget positivt stemt over for intentionerne i lovforslaget om, at der skal ske en sammenlægning af midler til beskæftigelsesfremmede formål, så større smidighed opnås. Ligeledes var mindretallet enig i, at det er i kommunerne, der er størst kendskab til mulighederne for at sætte beskæftigelse i gang.

Det er derfor med en vis tøven, at mindretallet stemmer for de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag, hvorefter kommunerne får mindre kompetence, mens arbejdsmarkedsnævnene får mere kompetence.

Med erfaringerne fra nogle arbejdsmarkedsnævns tidligere anbefalinger af forbrug af beskæftigelsesmidler frygter mindretallet, at det sociale hensyn, som kommunerne må tage for at hjælpe bistanusklienter i arbejde, vil blive af mindre vigtighed for arbejdsmarkedsnævnene. Da intentionen bag disse ændringsforslag under udvalgsarbejdet er præciseret som værende i overensstemmelse med mindretallets holdning og der ifølge arbejdsministerens bemærkninger i forbindelse med ændringsforslagene løbende vil blive fulgt med i udviklingen med henblik på fortsat smidiggørelse af reglerne, samt en yderligere decentralisering kan komme på tale, såfremt samarbejdet mellem kommuner og arbejdsmarkedsnævn forløber fornuftigt, stemmer mindretallet for ændringsforslagene.

Mindretallet vil naturligvis nøje følge med i, om intentionen i lovforslaget opfyldes.

Mindretallet har endvidere stillet ændringsforslag, som sikrer, at beskæftigelsesmidler ikke skal bruges til kontanthjælp.

Et tredje mindretal (Venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af arbejdsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I den under nr. 5 foreslåede § 23 a affattes stk. 2 således:

»Stk. 2. Arbejdsministeren fordeler statstilskud til henholdsvis beskæftigelsesprojekter og til ansættelse i private virksomheder til arbejdsmarkedsnævnene.«

2) I den under nr. 5 foreslåede § 23 a udgår stk. 3.

3) Den under nr. 5 foreslåede § 23 b affattes således:

»§ 23 b. Arbejdsmarkedsnævnet fordeler midlerne til beskæftigelsesprojekter til nævnet, kommunerne og amtskommunerne.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsnævnet fordeler midlerne til ansættelse af unge i private virksomheder til kommunerne.

Stk. 3. Fordelingen efter stk. 1 og 2 sker under hensyn til antallet af ledige unge under 30 år og ledige blandt udsatte grupper samt under hensyn til antal oprettede pladser.

Stk. 4. Arbejdsmarkedsnævnet kan give kommunerne tilladelse til at overføre tilskud til ansættelse i private virksomheder til beskæftigelsesprojekter og omvendt inden for den enkelte kommune.

Stk. 5. Arbejdsmarkedsnævnet kan inden for regionen foretage omfordeling af uforbrugte midler inden for hver af ordningerne.

Stk. 6. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om fordeling og omfordeling af statstilskuddene.«

Af et mindretal (SF og VS):

4) Nr. 6 udgår.

Til § 2

5) Stk. 2 udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1-3

Med ændringsforslagene gives der kommunerne øgede lokale beføjelser gennem handlefrihed ved valg af beskæftigelsesforanstaltninger. Kommunerne kan overføre midler fra løntilskudsordningen til beskæftigelsesprojekter og omvendt. Overførslen sker efter arbejdsmarkedsnævnens tilladelse.

Langt de fleste kommuner omfatter begrænsede områder, indbyggermæssigt og geografisk. De lokale arbejdsmarkeder er imidlertid af en størrelsesorden, der dels omfatter flere kommuner, dels går på kryds og tværs af kommunegrænserne.

Jo mindre geografiske områder man derfor retter sig imod, jo mere usikker bliver muligheden for at forudsige beskæftigelsesudviklingen og behovet for indsatsen, hvori- mod sådanne muligheder findes på regionalt plan. En sikring af en reel større lokal indflydelse og kompetence gør det derfor nødvendigt med såvel en lokalisering som en regionalisering på dette område.

Arbejdsmarkedsnævnet er det eksisterende brugbare instrument til sikring af statsmidlernes fordeling decentralt med et bredere sigte. Det bredere sigte er som nævnt nødvendigt for at sikre en reel decentralisering, herunder for at undgå ressourcspild i den enkelte kommune og for at forhindre, at tilskudsfordelingen virker hæmmende kommunerne imellem og begrænser mobiliteten i området.

For at sikre en fordeling og anvendelse af statsmidlerne under hensyn til beskæftigelsesudviklingen i regionen og ikke blot i den enkelte kommune fordeler arbejdsministeren statsmidlerne i 2 puljer til arbejdsmarkedsnævnene, som herefter foretager fordeling til kommunerne af løntilskudsmidlerne og fordeling til nævnet og (amts)kommunerne af midlerne til beskæftigelsesprojekter. Statsmidlerne fordeles på hver af ordningerne under hensyn til antallet af ledige under 30 år og ledige blandt udsatte grupper samt under hensyn til antal oprettede pladser. Ledighed og antal pladser vil være kriterier for begge ordninger. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler, herunder for vægtningen

af kriterierne, som kan tænkes at være forskellig for de to ordninger.

Arbejdsmarkedsnævne kan omfordele midlerne inden for hver af ordningerne. Arbejdsmarkedsnævne kan kun foretage omfordeling efter indberetning eller aftale. På løntilskudsområdet sker det efter indberetning fra kommunerne om uforbrugte midler, og på beskæftigelsesprojektområdet sker det efter aftale med (amts)kommunerne. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler.

Ændringsforslagene udvider de kommunale beføjelser og betyder ikke begrænsning i kommunens adgang til at oprette pladser og ansætte ledige efter lov nr. 293 af 21. juni 1985, som ændret ved lov nr. 911 af 23. december 1986.

Arbejdsministeren har præciseret, at hensigten med lovforslaget er at flytte kompetence fra centralt hold ud i de lokale områder, hvor Arbejdsmarkedsnævnet er tillagt en koordinerende rolle, der skal danne grundlag

for en afvejet yderligere decentralisering til de enkelte kommuner. Desto bedre samarbejdet i de regionale arbejdsmarkedsnævn mellem repræsentanterne for lønmodtagere, arbejdsgivere og (amts)kommunerne og desto bedre samarbejdet mellem arbejdsmarkedsnævne og de enkelte kommuner forløber, desto større beføjelser kan arbejdsministeren decentralisere i forbindelse med de kommunale retningslinier herom. Arbejdsministeren vil derfor løbende følge denne udvikling med henblik på fortsat smidiggørelse af retningslinjerne. Arbejdsministeren har endvidere oplyst, at disse retningslinjer vil blive forhandlet med Landsarbejdsnævnet.

Til nr. 4 og 5

Ved ændringsforslagene udgår bestemmelserne om, at kommunernes udgifter til konstanthjælp efter § 38, stk. 4, skal kunne udhule de kommunale midler til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

Bo Kristensen (KF) fmd. Henning Andersen (KF) Houe (KF) Jette Thomsen (KF)

Jens Peter Jensen (V) Tørnæs (V) Bollmann (CD) Kofod-Svendsen (KRF)

Jytte Andersen (S) Bakholt (S) Ole Vagn Christensen (S) Helle Degn (S)

Kaj Poulsen (S) Lilli Gyldenkilde (SF) Ole Henriksen (SF)

Elisabeth Bruun Olesen (VS) Estrup (RV)

Partiet FP havde ikke medlemmer i udvalget.